

ผู้ชนะ 10 คิด

ค้นพบพลังแห่งความคิดที่ซ่อนอยู่ในตัวคุณ
กับชุดหนังสือพัฒนาความคิดที่สมบูรณ์แบบ และขายดีที่สุด

การคิดเชิงสร้างสรรค์

CREATIVE THINKING

...ยิ่งกว่าคิดแปลกแหวกแนว สู่การเป็นนักคิดสร้างสรรค์ที่เหนือกว่า...

ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

สารบัญ

คำนิยมโดย

ฯพณฯ ศาสตราจารย์ นพ.กระแส ชนวงษ์ IV

ฯพณฯ คุณหญิง สุดารัตน์ เกยุราพันธ์ VIII

นายสุธรรม แสงประทุม X

คุณประภัสสร เสวิกุล XII

คำนำสำนักพิมพ์ XIV

คำนำ XV

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ 1

ความหมายของการคิดเชิงสร้างสรรค์ 13

เหตุใดเราจึงต้องคิดเชิงสร้างสรรค์ 27

สำรวจสถานะความคิดสร้างสรรค์ 41

ปฏิบัติการแหวกม่านประเพณี 69

เรียนรู้เทคนิคคิดเชิงสร้างสรรค์ 107

พัฒนาทัศนคติและนิสัยนักคิดสร้างสรรค์ 157

บทส่งท้าย 177

เมื่อมองดูบริบทสังคมไทยในแทบทุกระดับของสังคม ผมเกิดคำถามมากมายที่ขึ้นต้นด้วย “ทำไม”

...ทำไมเราชอบลอกเลียนแบบสินค้ายี่ห้อดัง ๆ จากทั่วทุกมุมโลกได้เก่ง เร็วและเหมือนจริง มากกว่าคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ?

...ทำไมนักเรียนไทยหลายคนทำรายงานแบบ “ตัดแปะ” นักศึกษาปริญญาโทหลายคนทำวิทยานิพนธ์แบบ “ซั๊งกิโล” ไม่ค่อยมีการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น ทั้ง ๆ ที่ความสามารถของเราไม่ได้ด้อยกว่านักศึกษาชาติอื่น ?

...ทำไมรัฐบาลไทย หลายยุคหลายสมัย มักใช้วิธีแก้ปัญหา และพัฒนาประเทศด้วยวิธี “ลอกแบบ” จากประเทศที่พัฒนาแล้ว มากกว่าระดมสมอง พินิจพิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทยอย่างแท้จริง ?

คำตอบที่พอจะคิดได้ นั่นคือ เมล็ดพันธุ์ความคิดสร้างสรรค์ไม่ได้รับการกระตุ้นให้พัฒนางอกงามอย่างที่ควรจะเป็น

ถ้าจะเปรียบความคิดสร้างสรรค์ของคนในสังคมเราเหมือนเมล็ดพืช คงจะเหมือนเมล็ดพืชที่เก็บไว้ในกระป๋องวางไว้อยู่บนหิ้ง โดยเกษตรกรเจ้าของนานั้นไม่ได้ใส่ใจที่จะนำมาหว่านให้งอกงาม เพราะรัฐไม่เคยมีนโยบายให้เกษตรกรปลูกและเพาะเลี้ยงความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งบรรพบุรุษสอนให้ปลูกพืชทางความคิดแบบเดียวกับที่เคยทำกันมาแล้ว และบริบทต่าง ๆ ในสังคมเช่นกัน ไม่มีใครสะท้อนความต้องการผลผลิตจากความคิดสร้างสรรค์ ด้วยเหตุนี้สังคมของเราจึงเป็นสังคมที่ค่อนข้างขาดแคลนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง ๆ ที่คนไทย มีความคิดดี ๆ ความคิดใหม่ ๆ ที่ไม่ด้อยกว่าคนชาติอื่น ๆ แต่น่าเสียดายที่หลายชั่วอายุมาแล้วเราไม่ได้รับการพัฒนาในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์

ปัญหาเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2540 ที่ผ่านมา และปัญหาการขาดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าและการพัฒนาด้านอื่น ๆ ของไทย เมื่อเทียบกับประเทศในระดับเดียวกัน ยิ่งทำให้ผมตระหนักว่าประเทศไทย

และคนไทยต้องการการพัฒนาทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถ
แก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ในโลกที่มีการแข่งขันระหว่างประเทศ ซึ่ง
เอาชนะกันที่ความคิดในการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างไม่หยุดยั้ง

ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน เพราะความคิด
สร้างสรรค์ช่วยให้เราแก้ปัญหาเดิมด้วยวิธีการใหม่ ช่วยให้เราเห็นโอกาส
ใหม่ ๆ ความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ทำให้ได้สิ่งที่ดีกว่า ช่วยให้เราคิดได้อย่าง
เหมาะสม สำหรับเรื่องนั้น ในเวลานั้น เพิ่มโอกาสความสำเร็จในการแก้
ปัญหาและการทำสิ่งต่าง ๆ แทนการติดยึดรูปแบบเดิม ๆ ซึ่งไม่ได้ช่วยให้
เราก้าวไปข้างหน้าแต่อย่างใด

ความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่พรสวรรค์แต่อยู่ที่การเรียนรู้ ทักษะ และการ
ฝึกฝน หากเราพัฒนาศักยภาพของสมองในส่วนของ “ความคิดสร้างสรรค์”
ให้มีประสิทธิภาพ เราจะพบว่าทุก ๆ ปัญหาที่มีคำตอบดี ๆ ที่สามารถปฏิบัติ
ได้อย่างเหมาะสมรอเราอยู่เสมอ

การคิดเชิงสร้างสรรค์ เป็นการคิดอีกมิติหนึ่งที่คนทุกระดับในสังคม
ควรเรียนรู้วิธีคิด และเป็นหนึ่งในหนังสือชุด “ผู้ชนะ 10 คิด” ซึ่งผมได้นำ
เสนอวิธีการคิด 10 มิติที่ช่วยพัฒนาให้คนในสังคม “คิดเป็น” โดยในส่วน
ของมิติการคิดเชิงสร้างสรรค์เล่มนี้มุ่งหมายให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาตนเอง
สู่การเป็น “นักคิดสร้างสรรค์” ได้ เริ่มตั้งแต่การสำรวจสถานะทางความ
คิดของตน การปรับทัศนคติและลักษณะนิสัยให้เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์
รวมทั้งการเรียนรู้เทคนิควิธีคิดสร้างสรรค์ซึ่งสามารถนำไปใช้ในภาคปฏิบัติ
จริงได้ในชีวิตประจำวัน

การพัฒนาศักยภาพด้านการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับการคิดในมิติอื่น ๆ
จะช่วยพัฒนาสติปัญญาของเราให้เป็นผู้ที่เฉลียวฉลาด แก้ปัญหาและ
พัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ได้ อันจะส่งผลให้เราสามารถดำเนินชีวิตอย่างเป็นผู้ชนะ
ในการเผชิญอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไป

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

CREATIVE THINKING

01

ความหมายของ
ความคิดสร้างสรรค์

ในภาษาไทยนั้น มีการใช้คำว่า “สร้างสรรค์” ที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ในหลายความหมายด้วยกัน ลองพิจารณาจากคำกล่าวต่อไปนี้

“เวอร์วังละ จะมองจะคิดอะไร ก็ให้มันสร้างสรรค์หน่อยได้มั้ง มองเห็นแต่ปัญหา คิดแง่ลบไปเสียหมด ก็ไม่ต้องทำอะไรกันพอดี”

“เงินง่าวอย่างนี้ไม่สร้างสรรค์เลย ปล่องไฟนี้ออกมาได้ทั้ง ใจ รัฐเสียดายหมด”

“กระติกน้ำร้อนสำหรับเดินทางใบนี้สร้างสรรค์มาก งังไม่เคยเห็นมาก่อนเลย เป็นกระติกที่มีระบบทำความร้อนในตัว เฟิงงิใช้ถ่าน 4 ก้อน เหมาะสำหรับการเดินทางไกล ดีกว่ากระติกน้ำร้อนที่จำหน่าทั่วไป”

ประโยคดังกล่าวได้สะท้อนให้เราเห็นถึงความหมายที่แตกต่างกันของคำว่า “สร้างสรรค์” ในภาษาไทย คำว่าสร้างสรรค์แต่ละคำในประโยคจะให้ความรู้สึกของคำแตกต่างออกไป ต่างจากความหมายในภาษาอังกฤษ เป็นเหตุให้เกิดความสับสนเมื่อนำมาใช้ โดยในภาษาไทยให้ความหมายที่แตกต่างกันได้ถึง 3 ความหมาย

ความหมายที่ 1

ความคิดสร้างสรรค์ ให้ความหมายถึง

:: ความคิดแง่บวก (positive thinking)

เช่น เราบอกว่าพูดให้สร้างสรรค์หน่อยสิ พูดอย่างนี้คนทะเลาะกันแน่เลย ความหมายของคำว่าสร้างสรรค์คำนี้ คือการพูดแง่บวก โดยไม่ได้มีนัยที่เกี่ยวข้อกับความแตกต่าง หรือแปลกใหม่ ทั้งนี้ความคิดแง่บวกเป็นสิ่งที่เกี่ยวเนื่องกับลักษณะนิสัยมากกว่าวิธีคิด ตรงข้ามกับการคิดแง่ลบ (negative thinking) ซึ่งหมายถึงความคิดที่ไม่ดีงาม คิดไม่ดีต่อผู้อื่นหรือตนเอง คิดบั่นทอนกำลังใจ

ความหมายที่ 2

ความคิดสร้างสรรค์ ให้ความหมายถึง

:: การกระทำที่ไม่ทำร้ายใคร (constructive thinking)

ใช้ในการคิดที่ไม่ทำลายล้าง การคิดและการกระทำในเชิงบวก มุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างให้ดีขึ้น ตรงข้ามกับการคิดและการกระทำในเชิงลบที่มุ่งทำลาย เป็นลักษณะการเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และสามารถเอาไปใช้ได้ เช่น เราอ่านบทความชิ้นหนึ่ง แล้วเราประเมินว่าบทความนี้สร้างสรรค์ดี คำว่าสร้างสรรค์นี้จะให้ความรู้สึกว่าไม่ได้ให้ร้ายทำลายใคร นำเสนอแนวคิดเชิงเสนอแนะมากกว่าตำหนิติเตียน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วอาจจะไม่ได้เป็นการใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์ ในความหมายของการคิดสิ่งใหม่ ๆ

ความหมายที่ 3

ความคิดสร้างสรรค์ ให้ความหมายถึง

:: การคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ (creative thinking)

ซึ่งเป็นความหมายเดียวกับความหมายทั่วไปในภาษาอังกฤษ เป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม เช่น กระติกน้ำร้อนสำหรับเดินทางที่มีระบบอุ่นในตัว ถือเป็นสิ่งใหม่ เป็นความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ให้ความรู้สึกแปลกใหม่ ตื่นตา ตื่นใจ ไม่เคยเห็นจากที่ใดมาก่อน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เหมาะสมกว่าสิ่งที่มีอยู่เดิม

คำว่าความคิดสร้างสรรค์ในภาษาไทย มีคำจำกัดความค่อนข้างหลากหลาย จัดว่าเป็นคำที่มีนิยามคลุมเครือ ไม่ชัดเจน เมื่อคนไทยใช้คำว่าสร้างสรรค์จึงกลายเป็นคำที่หละหลวมมาก และก่อให้เกิดความสับสนในการนำคำนี้ไปใช้อยู่เสมอ จนอาจกล่าวได้ว่า “ความคิดสร้างสรรค์” ในภาษาไทยอยู่ในลักษณะ...ภาษาพาสับสน

ถ้าเช่นนั้น เราควรรู้ความหมายก่อนว่า **ความคิดสร้างสรรค์คืออะไร ?** เพื่อให้เราสามารถคิดสร้างสรรค์ได้อย่างไม่สับสน

ความคิดสร้างสรรค์ โดยทั่วไปและในที่นี้จะใช้ในความหมายที่ 3 หมายถึง **การคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ (creative thinking)**

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

การที่เราจะกำหนดว่าสิ่งใดเกิดจากความคิดสร้างสรรค์นั้น สามารถพิจารณาได้จากองค์ประกอบสำคัญ อันได้แก่ ความคิดนั้นต้องเป็นสิ่งใหม่ (new, original) ใช้การได้ (workable) และมีความเหมาะสม (appropriate) ลงตัวพอดีกับปัญหาที่ต้องการการแก้ไข

1. ต้องเป็นสิ่งใหม่

...ใหม่ล่าสุด แหวกวงล้อมสิ่งเดิม ๆ ความคิดเดิม ๆ

สิ่งที่เกิดสร้างสรรค์ออกมานั้นต้องเป็นการคิดที่แหวกวงล้อมความคิดที่มีอยู่เดิม หรือเรียกว่าเป็น ความคิดต้นแบบ (original) ชนิดแกะกล่อง ใหม่ถอดด้าม ที่ไม่เคยคิดได้มาก่อน และไม่ได้ลอกเลียนแบบใคร แม้กระทั่งความคิดเดิม ๆ ของตนเอง

...ใหม่ล่าสุดสำหรับคนที่คิด

อย่างไรก็ตาม เราอาจมีคำถามขึ้นมาว่า ถ้าเราคิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาได้ สำหรับตัวเราแล้วเป็นความคิดใหม่ล่าสุดไม่ได้ลอกเลียนแบบมาจากใคร แต่ในภายหลังเราพบว่าสิ่งที่เราคิดได้นั้น มีคนอื่นเขาคิดขึ้นมาแล้ว เช่นนี้เรียกว่าความคิดสร้างสรรค์ได้หรือไม่ ?

คำตอบ เรียกว่าเป็นความคิดสร้างสรรค์ได้...เพราะสิ่งสร้างสรรค์ที่คน ๆ หนึ่งคิดขึ้นมาได้ แม้ว่าอาจจะคิดซ้ำกับคนอื่น หรือ มีคนเคยคิดขึ้นมาแล้ว แต่ตนเองไม่รู้มาก่อน และไม่ได้ลอกเลียนความรู้ที่มีอยู่แล้ว เช่นนี้ก็เรียกว่า ความคิดสร้างสรรค์

ตัวอย่างเช่น สมมติว่า นางพลวัต นักประดิษฐ์ชาวไทย คิด เครื่องดักตักแตนในนาข้าวได้ ในขณะที่มีสิทธิประโยชน์ นักประดิษฐ์ชาวสหรัฐฯ ประดิษฐ์เครื่องลักเชน-กลิ้งถึงงกันนี้ได้ ตั้งแต่เมื่อหลายปีที่แล้ว แต่นางพลวัตไม่เคยทราบมาก่อน เธอไม่ได้ลอกเลียนแบบไม่ได้ใช้ฐานความรู้ของสิทธิประโยชน์ แต่คิด ขึ้นได้ด้วยตนเอง เมื่อเธอเห็นว่าวิธีการจับตักแตนของชาวนาโดย ใช้น้ำผสมกากอีนี้อันตรายแก่ผู้บริโภค เมื่อชาวนาหันตักแตน นั้นมาวางในตลาด และจึงทำให้ชาวนาต้องเสียเงินจำนวนมาก เพื่อซื้อกากอีนี้น้ำ และมีความเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายจากตักแตน เริ่มตักแตน ทั้งงักอีนี้อันตรายด้านสิ่งแวดล้อมตามมาอีกหลาย ประการ เธอจึงพยายามที่จะแก้ปัญหาเหล่านี้ ด้วยการประดิษฐ์ เครื่องมือนี้ขึ้น ซึ่งปรากฏว่าใช้การได้ดี สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ได้ทั้งหมด ดังนั้นความคิดของพลวัตจึงจัดว่าเป็นความคิด สร้างสรรค์ เพราะเป็นความคิดใหม่ที่เราคิดค้นขึ้น แม้ว่าจะไปซ้ำ กับสิ่งที่คนอื่นเคยคิดไว้แล้วก็ตาม

2. ต้องใช้การได้

...ความคิดใหม่นั้นสามารถพัฒนาต่อได้

ความคิดที่เกิดจากการสร้างสรรค์ไม่ได้หยุดเพียง “จินตนาการ เพื่อฝัน” แต่สามารถนำมาพัฒนาให้เป็นจริงและใช้ประโยชน์ได้อย่าง เหมาะสม ตอบสนองวัตถุประสงค์ของการคิดได้เป็นอย่างดี อเล็กซาน เดอร์ ออสบอร์น (Alexander Osborn, 1963) ได้กล่าวถึงความคิด สร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นจินตนาการประยุกต์ (applied imagination) หมายถึง จินตนาการที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ มิใช่ จินตนาการเพื่อฝันทั่ว ๆ ไป

ความคิดสร้างสรรค์จึงต้องเป็นความคิดที่มีเหตุผล สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีเดิม หรือ เป็นสิ่งประดิษฐ์ ที่ใช้ประโยชน์ได้ดีกว่าของเดิมที่ใช้กันอยู่ เป็นต้น

ยกตัวอย่างเช่น อเล็กซานเดอร์ เกรแฮม เบลล์ มีความใฝ่ฝันที่จะส่งเสียงของมนุษย์ไปตามสายลวด เป็นการพัฒนาเครื่องมือนั้นแทนโทรเลข แม้ว่าจะมีคนกล่าวว่าเขาพูดเรื่องเหลวไหล และให้เขาเลิกคิดที่จะทำต่อไป แต่เขาได้ยืนยันในจินตนาการของเขาโดยทำการทดลองต่อไป เขาล้มเหลวในการทดลองนับครั้งไม่ถ้วน และเกือบจะท้อปหลายครั้ง แต่ได้รับกำลังใจจากบุคคลิกที่ดีให้สู้ต่อไป เขาจึงพยายามทดลองต่อไป จนประสบความสำเร็จ และเป็นจุดกำเนิดแรกที่ทำให้ทั่วโลกสามารถสื่อสารด้วยเสียงผ่านทางโทรศัพท์ทั่วกันได้ในทุกวันนี้ ชีวิตของเขาเป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งของคนที่พยายามพัฒนาจินตนาการให้มาอยู่ในโลกแห่งความจริง

3. ต้องมีความเหมาะสม

...ความคิดใหม่นั้นต้องมีเหตุผล

แม้ว่าความคิดใหม่นั้นจะประกอบไปด้วยความแปลกใหม่ เป็นความคิดต้นแบบ แต่ต้องผสมผสานองค์ประกอบของความมีเหตุผล ความเหมาะสมและคุณค่าภายใต้มาตรฐานที่ยอมรับกันทั่วไปบางประการด้วย

แบร์รี แอนเดอร์สัน (Barry F. Anderson, 1980) ได้ยกตัวอย่างที่ช่วยให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น เขากล่าวว่า การบอกว่าครึ่งหนึ่งของ 8

เท่ากับ 100 แม้ว่าจะเป็นความคิดต้นแบบ แต่ไม่มีมาตรฐานโดยยอมรับ ไม่เกิดความเข้าใจร่วมกัน เช่นนี้ก็ไม่เรียกว่าความคิดสร้างสรรค์ หรือ การบอกว่าครึ่งหนึ่งของ 8 เท่ากับ 4 นั้นยอมรับได้ในมาตรฐานเดียวกัน แต่ไม่มีความใหม่เพราะเป็นสิ่งที่เรารู้ ๆ กันอยู่แล้ว เช่นนี้ไม่เรียกว่า ความคิดสร้างสรรค์ แต่อีกอย่างหนึ่ง หากเราบอกว่า ครึ่งหนึ่งของ 8 เท่ากับ 0 (เมื่อแบ่งครึ่งตรงกึ่งกลางแนวนอน) หรือบอกว่าครึ่งหนึ่งของ 8 เท่ากับ 3 (เมื่อแบ่งตรงกึ่งกลางแนวตั้ง) การแบ่งสองประเภทหลังนี้ จัดว่าเป็นความคิดต้นแบบและสร้างสรรค์ คนทั่วไปยอมรับร่วมกันได้

นักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความคิดสร้างสรรค์หลายท่าน อาทิ บารอน (Barron), แมคคินนอน (MacKinnon), แจ็คสัน (Jackson) และเมสสิก (Messick) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการผลิตงานที่มีองค์ประกอบของความใหม่ และความเหมาะสม และลูบาร์ต (Lubart, 1994) ได้กล่าวไว้ว่า “เรา จำเป็นที่จะต้องบันทึกลงไปว่า สิ่งใหม่ที่ไม่ได้ลงตัว เหมาะสมพอดีกับ ข้อจำกัดของปัญหาที่ต้องการการแก้ไข สิ่งนั้นไม่ได้เกิดจากความคิด สร้างสรรค์ แต่เป็นเพียงสิ่งที่แปลก และเป็นคำตอบที่ไม่ตรง วัตถุประสงค์”

ความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นได้อย่างไร ?

ความคิดสร้างสรรค์สามารถเกิดขึ้นได้ 2 ทางด้วยกัน

ทางที่ 1 เริ่มจากจินตนาการ แล้วย้อนกลับสู่สภาพความเป็นจริง

ความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการทำงานของสมองซีกขวาในส่วน
ของความคิดสร้างสรรค์ ในหนังสือลายแทงนักคิด (เกรียงศักดิ์, 2544)
ได้กล่าวถึงความสามารถของสมองประการหนึ่งคือ สมองมีความ
สามารถในการจินตนาการ สามารถคิดแหวกวงล้อมออกไปอย่างไม่
จำกัด เรียกได้ว่า จินตนาการของเรานั้นไม่มีที่สิ้นสุด จะคิดจะสร้างสิ่ง
มหัศจรรย์ลึกลับเพียงใดย่อมทำได้ และจินตนาการนี้เองที่เป็นส่วน
ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการคิดสร้างสรรค์ เพราะจะช่วยให้เรา
สร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ ได้อย่างไม่จำกัด และช่วยให้เราค้นพบสิ่ง
แปลกใหม่ ซึ่งเมื่อนำมาใช้ประกอบกับการคิดเชิงวิเคราะห์ และการคิด
ในมิติอื่น ๆ เพื่อถ่วงถ่วงความเป็นไปได้ จินตนาการหลายอย่างของ
มนุษย์จึงได้ถูกนำมาใช้อย่างเหมาะสมในโลกความจริง

โรเบิร์ต เอช กอดดาร์ด (Robert H. Goddard) วิศวกรจรวดชาว
อเมริกัน เป็นผู้ที่มีความสนใจอ่านนิยายวิทยาศาสตร์เป็นอย่างมาก
ตั้งแต่อยู่ในวัยเด็ก ปี ค.ศ. 1899 (พ.ศ. 2442) เขาอ่านเรื่อง “สงคราม
ล้างโลก” เขียนโดย เฮอเบิร์ต ยอร์จ เวลส์ (Herbert George Wells)
เนื้อเรื่องกล่าวถึงการผจญภัยอันน่าตื่นเต้นของมนุษย์โลกอันดาร์ที่ยก
พวกบุกโลกมนุษย์ และยึดครองโลกเกือบสำเร็จ ตั้งแต่นั้นมา ตลอด
ชีวิตเขาสรางมโนภาพเจิดจ้าที่จะท่องเที่ยวไปในอวกาศอันไกลโพ้น ปี
ค.ศ. 1901 (พ.ศ. 2444) เขาเขียนบทความเกี่ยวกับยานอวกาศที่จะนำ
ไปสู่การทะลุจักรวาล และมีความตั้งใจจะสร้างจรวดเพื่อไปให้ถึงดวง
จันทร์ เขาเริ่มต้นออกแบบกลจักรจรวด ในปี พ.ศ. 2457 และอีก
ประมาณ 10 ปีต่อมาได้ทดลองส่งจรวดขึ้นสู่ท้องฟ้าเป็นผลสำเร็จ แม้
จรวดจะพุ่งขึ้นแบบไม่น่าตื่นเต้นมากนัก แต่นับเป็นก้าวแรกของการ

ยืนยันว่าจินตนาการในวัยเด็กของเขาเริ่มเป็นจริง น่าเสียดายที่เขาสิ้นชีวิตไปก่อน จึงไม่มีโอกาสได้เห็นจรวดที่ได้รับการพัฒนาต่อยอดจากแนวคิดของเขานั้นทะยานขึ้นไปเยือนดวงจันทร์ตามความใฝ่ฝันของเขา

ความคิดสร้างสรรค์ในลักษณะนี้เกิดจากการที่เรานำความฝันและจินตนาการของเรา ซึ่งเป็นเพียงความคิด ความใฝ่ฝันที่ยังไม่เป็นจริง แต่เกิดความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำให้ความฝันนั้นเป็นจริงและใช้การได้อย่างเหมาะสมตามเป้าหมายที่วางไว้

ทางที่ 2 เริ่มจากความรู้ แล้วคิดต่อยอดสู่สิ่งใหม่

ความคิดสร้างสรรค์ในลักษณะนี้เกิดจากการนำข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่มาคิดต่อยอดหรือคิดเพิ่ม ฐานข้อมูลที่มีอยู่จะเป็นเหมือน “ตัวเขียนความคิด” ให้เราคิดในเรื่องใหม่ ๆ ได้เพิ่มขึ้นจากเดิม ทั้งนี้ในโลกแห่งความเป็นจริงความคิดใหม่ ๆ ที่ได้นั้นมักจะไม่ใช่ความคิดต้นแบบล้วน ๆ แต่มักจะมาจากการรวบรวมหรือปรับปรุงแนวคิดของผู้อื่นที่ได้นำเสนอก่อนหน้านี้

โทมัส อัลวา เอดิสัน (Thomas Alva Edison) นักประดิษฐ์ผู้ยิ่งใหญ่ซึ่งได้จดสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์ไว้มากกว่า 1,000 รายการ แต่ทั้งหมดนั้นมีเพียง 1 รายการเท่านั้นที่เขาสามารถอ้างได้ว่าเป็นความคิดของเขาเองจริง ๆ นั่นคือ หีบเสียง ส่วนที่เหลือนั้นเป็นการนำเอาความคิดของคนอื่นมาดัดแปลง และปรับปรุงเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ เขากล่าวว่า “ผมคิดว่าผมเป็นนักดูดซึมตัวยงมากกว่า ผมได้ดูดซึมความคิดจากทุกแหล่งเท่าที่จะทำได้ แล้วเอามาทดลองใช้ เอามาปรับปรุงจนกลายเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ความคิดที่ผมเอามาใช้ส่วนใหญ่เป็นความคิดของคนอื่นที่ไม่เคยถูกพัฒนาขึ้นมาทั้งนั้นแหละครับ”

หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง แนวคิดการสร้างจรวดของ โรเบิร์ต เอช กอดดาร์ด ที่กล่าวข้างต้น ในระยะแรกของการทดลอง รัฐบาลอเมริกัน ไม่สนใจการทดลองของเขา แต่ประเทศเยอรมัน โดยรัฐบาลอดอล์ฟ ฮิตเลอร์กลับเริ่มต้นคำนึงว่า จรวดน่าจะเป็นอาวุธประหัตประหารอย่าง ยอดเยี่ยมในสงคราม จึงสนับสนุนให้ วอนเนอร์ ฟอน บราวน์ (Wernher Von Braun) นักประดิษฐ์ชาวเยอรมัน สร้างจรวดที่เรียกว่า V-2 ขึ้น เพื่อใช้ในสงครามโลกครั้งที่สอง โดยจำนวน 4,300 ลูก ถูกยิงขึ้นใน ระหว่างมหาสงครามโลกครั้งที่สอง กอร์ดดาร์ดมีชีวิตยืนยาวพอจะเห็น ความสำเร็จที่ค่อนข้างน่าเกรงขามของจรวดซึ่งมีโซ่สิ่งที่ตนมุ่งหวังให้เป็นเช่นนั้น อย่างไรก็ตามจรวด V-2 ของเยอรมันปลุกให้สหรัฐและ รัสเซีย ตื่นตัวเรื่องการสร้างจรวด จนกระทั่งมีการพัฒนาเพื่อใช้ ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ในเวลาต่อมา

ความคิดสร้างสรรค์จะเข้าไปต่อยอดความคิดเดิม กลายเป็นความคิดใหม่ และความคิดใหม่นั้นจะถูกท้าทายจากอีกความคิดหนึ่งเสมอ ส่งผลให้เกิดการงอกงามทางความคิดและสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ในโลกที่ พัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง ดังที่ ดร.จอร์จ กรายเออร์ ได้เขียนข้อความ ติดไว้เหนือประตูที่ศูนย์วิจัยในยุโรปว่า “ดูเหมือนว่าจะไม่มีใครเคยคิด ความคิดค้นแบบล้วน ๆ ออกมา เขานำเอาความคิดเก่า ๆ ของคนอื่นมารวมกันให้ได้ความคิดใหม่ขึ้น ถ้าปราศจากความคิดมากมายที่ยืมมาจากผู้อื่นแล้วก็คงไม่มีสิ่งประดิษฐ์เกิดขึ้น ไม่มีควมพยายามหรืออะไรก็ตามที่ถูกจัดว่าเป็นของใหม่”

นักจิตวิทยาค้นพบว่า ทุกคนสามารถฝึกฝนให้มีความคิดสร้างสรรค์ได้ โดยไม่ขึ้นอยู่กับว่าคนนั้นมีพรสวรรค์หรือไม่ และไม่ได้ถูกจำกัดโดยสภาพของชีวิต เช่น อายุ เพศ การศึกษา ฯลฯ อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มว่าเด็กจะคิดสร้างสรรค์ได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ เพราะไม่ถูกจำกัดด้วยเหตุผลต่าง ๆ อันเกิดจากกรอบโลกทัศน์ มโนทัศน์ ประสบการณ์ ความเคยชิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเหตุให้ผู้ใหญ่ไม่ค่อยกล้าที่จะคิดสร้างสรรค์มากนัก ทั้ง ๆ ที่มีศักยภาพที่จะคิดได้ และเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต

การคิดเชิงสร้างสรรค์

CREATIVE THINKING

ความคิดสร้างสรรค์

โอเคทีเดียวๆ หรือจะเรียกว่า creative ก็แล้วแต่
เมื่อใส่ลงไปในสิ่งใด สิ่งนั้นก็มักจะเพิ่มคุณค่า หรือมูลค่าขึ้นมากขึ้น
หลายคนจึงอยากจะมีความคิดสร้างสรรค์
แต่ก็ไม่ว่าจะเอามาจากไหน

ข่าวดี

คือความคิดสร้างสรรค์เกิดจาก **WS** แสง มากกว่า **WS** สว่าง
ฉะนั้น ด้วยการเรียนรู้และการฝึกฝน
สมองของเราก็สามารถผลิตความคิดสร้างสรรค์
ออกมาอย่างเต็มศักยภาพได้

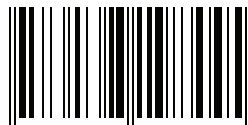
หนังสือเล่มนี้

บรรจุเทคนิคมากมายที่ช่วยขุดความคิดสร้างสรรค์ออกมา อาทิ
การจินตนาการ การต่อยอด มองต่างมุม ตั้งคำถาม เชื่อมโยง คิดทวนลัด
หาข้อบกพร่อง ระดมสมอง ทำเก่าเป็นใหม่ จากนามธรรมสู่รูปธรรม คิดมุมกลับ
การจับคู่ คิดแหวกวง ใช้ตัวเชื่อมความคิด การเปรียบเทียบ และอีกมากมาย
พร้อมกฎ "ต้อง 9 ห้าม 9" เพื่อการคิดสร้างสรรค์

แล้วจะพบว่า โอเคทีเดียวๆ เราก็มีได้เหมือนกัน!

www.successpublisher.com

9 786168 198445

ราคา 200 บาท